

2017/10

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

ONTVANGEN @ 2 MEI 2017

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NHTV Internationale Hogeschool Breda
T.a.v. De heer Mr. H.M.C.M. van Oorschot
Postbus 3917
4800 DX BREDA

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
1184433

Uw brief van
16 februari 2017

Uw referentie
1038/CDHO/NdL

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum **1 - MEI 2017**

Betreft Besluit inzake macrodoelmatigheid hbo masteropleiding Tourism Destination Management

Geachte heer Van Oorschot,

Met uw brief van 16 februari 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 17 februari 2017 hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo masteropleiding Tourism Destination Management als bekostigde opleiding (voltijd) in Breda te verzorgen. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Economie en de studielast is door u bepaald op 60 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 13 april 2017, met het kenmerk 2017/10, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo masteropleiding Tourism Destination Management als bekostigde opleiding (voltijd) te verzorgen in Breda.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de masteropleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk

Onze referentie
1184433

dan nadat u contact hierover heeft gehad met de NVAO, conform artikel 5a. 11 van de WHW.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

datum 13 april 2017 Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag nieuwe opleiding van NHTV ten behoeve van hbo master Master Tourism Destination Management te Breda.

onderwerp
advies nieuwe opleiding
hbo
Master Tourism Destination
Management
NHTV
Breda

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2017/10

bijlagen
advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies **Geachte mevrouw Bussemaker,**

Op 17 februari 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van NHTV om de hbo master Tourism Destination Management (hierna aan te duiden als TDM) als bekostigde opleiding te verzorgen te Breda. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
13 april 2017

onderwerp
nieuwe opleiding
NHTV

hbo
voltijd master
Master Tourism Destination
Management
Breda

ons kenmerk
2017/10

bijlagen
beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van NHTV om de master TDM als bekostigde opleiding te Breda te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de master TDM in Breda aanbieden. Het gaat om een Engelstalige hbo master in het Croho onderdeel Economie. De opleiding omvat 60 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden. Het doel van de opleiding is het vergroten van de leefbaarheid in gebieden met toerisme en het stimuleren van gastvrijheid.

De master TDM is reeds gestart in 2006 en in 2006 en 2012 geaccrediteerd als niet-bekostigde post-initiële opleiding. Er is sprake van veel interesse en toch een bescheiden aantal studenten. De kosten vormen voor velen een obstakel. Vanaf dit jaar wil de NHTV de master bekostigd kunnen aanbieden.

De master TDM is gericht op management en bestuur van toeristische gebieden en besteedt aandacht aan de interculturele invalshoek en multidisciplinaire dimensie van de toerisme-ontwikkelingscontext (kwaliteit van leven, culturele identiteit) en MBA vakken (strategisch management, financieringsvraagstukken). Ook zitten studenten samen in een 'international classroom' en voeren een veldonderzoek en scriptieonderzoek uit in een internationale werkomgeving.

De master TDM is toegankelijk voor doorstromers met een op toerisme gerichte bachelor of professionals die na een dergelijke bachelor enkele jaren ervaring hebben opgedaan in toeristische of aanverwante beroepen. De instroomeisen zijn een bachelor diploma in toerisme of een aanverwante studie, aantoonbare

pagina 2 van 9 beheersing van het Engels en enige internationale ervaring. De instroom krijgt vanwege de gewenste interculturele diversiteit een capaciteitsbeperking van 60 studenten, waarvan maximaal 25 Nederlandse. Aanvrager heeft op het DUO-formulier €9.737 instellingscollegegeld ingevuld. Voor Nederlandse studenten zal echter het wettelijke collegegeld gelden.

Afgestudeerden van de master TDM kunnen beroepen gaan uitoefenen die onder destination management vallen. Dit zijn tientallen beroepen zoals gebieds promotie en nieuwe beroepen zoals sustainability manager (EC 2016) of centrummanager. Studenten worden opgeleid voor functies in het bestuur, beleid, advies, internationaal management en onderzoek.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding verwant is aan een viertal bestaande opleidingen, maar stelt ook dat de opleiding nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren.

De groei van toerisme in Nederland kan zorgen voor spanningen in stedelijke en kustgebieden voor bedrijven en overheden. Om grote bezoekersstromen en de kwaliteit van leven in deze gebieden te hanteren zijn destination managers gewenst. Een vraag naar masters die mondiale reizigersstromen kunnen analyseren, interpreteren en vertalen naar oplossingen, beleidsmaatregelen en innovaties ontstaat (Bureau Beleidsonderzoek (BBO) 2016; World Tourism Organization (UNWTO) 2014; European Commission (EC) 2016).

Werkgevers in de toeristische sector vinden huidige opleidingen te theoretisch. Afgestudeerden missen praktijkervaring (World Economic Forum (WEF) 2016, nr. 61, p.18). Bij de master TDM is sprake van het opdoen van praktijkervaring op een internationale locatie.

De master TDM sluit goed aan bij vereiste competenties volgens UNWTO (WEF rapport over toekomstige arbeidsmarkt met crossfunctionele skills, 2016, p. 21). De directie van UNWTO citeert: *'We have witnessed that destination management has become a very important area for all tourism professionals in the last two decades, since there is a growing need for a systematic, multidisciplinary and a multi-stakeholder approach for tourism governance and for a coherent strategy for a sustainable deployment of public/private resources and in the meantime enhance the competitiveness of the 'destination'. In other words, 'destination management' is no longer restricted to the activities of 'destination marketing' as we are all ware. DMOs have become a tradition in Europe but many of the central governments out of Europe are also advocating this through their policy papers. Some of them need our technical assistance on how to build clusters and DMOs.'*

Een relevante vaardigheid is bijvoorbeeld cross-cultureel werken in een internationale werkomgeving (WEF rapport 2015). Martijn Bulthuis van Leiden Marketing geeft commentaar bij de stelling dat er in toenemende mate personeel

pagina 3 van 9 met een masteropleiding wordt aangenomen: *'het gaat daarbij niet zozeer om marketingspecialisten, die overigens ook op masterniveau opgeleid moeten zijn, maar ook om meer breed opgeleide, strategische denkers. Er is een grote brug te slaan tussen enerzijds de planners en bouwers van een stad en anderzijds de specialisten in bezoekersstromen en toerisme-ervaringen.'*

Ter onderbouwing van de stelling dat de master TDM nieuw is heeft aanvrager deze vergeleken met alternatieve opleidingen in Nederland. Dit zijn International Leisure and Tourism studies van Hogeschool Stenden, Leisure, Tourism and Environment van de WUR, Leisure Studies van de eigen instelling en Cultural Geography van de RUG. Eerstgenoemde opleiding heeft een bredere focus als het gaat om toerisme. Tevens ligt de focus op vrije tijd en evenementen. De master van de WUR is academisch en gericht op duurzaamheid in plaats van management en marketing. Leisure Studies van de eigen instelling is multidisciplinair en leidt op voor meerdere sectoren, maar is niet toegespitst op destination management. De master van de RUG richt zich op leefbaarheid op een bestemming en vertoont daardoor enige overlap. De vakken zijn echter anders en de nadruk ligt niet op toerisme.

De master TDM verschilt significant van bovenstaande opleidingen vanwege de focus op destination management, de combinatie van MBA en sociaalwetenschappelijke vakken en het veldonderzoek in het buitenland.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding nieuw is. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de master TDM aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Wereldwijd groeit het toerisme (UNWTO 2016). In Nederland is deze sector in de afgelopen 10 jaar sneller gegroeid dan andere sectoren (CBS online 2016) en wordt steeds meer gezien als één van de pijlers van de Nederlandse regionale ontwikkeling (BBO 2016). Nederland staat in de top 20 van de meest bezochte bestemmingen ter wereld (UNWTO 2017). Het aantal inkomende toeristen is tussen 2011 en 2016 gestegen. Een jaarlijkse groei van 3% wordt verwacht (Nationaal Bureau voor Toerisme & Congressen, NBTC-rapportage, januari 2017) en ook een omzetgroei van 3% in 2017 in de hotelbranche (ABN-AMRO 2017). De commissie geeft aan dat een omzetgroei niet per se leidt tot een soortgelijke banengroei.

Een specifieke beroepsgroep van destination managers bestaat nog niet. In een door de Europese Commissie (2016) uitgevoerde studie naar de aansluiting van toerismeopleidingen bij het werkveld in Europa staat dat een destination manager toerismestrategieën voor bestemmingsontwikkeling beheerst en kan werken bij de overheid, toeristische organisaties of dienstverleners zoals logistieke bedrijven en touroperators.

Het vakgebied heeft behoefte aan hoger opgeleid personeel dat kan opereren op het vlak van destination management. De AIS van ROA bevat echter geen arbeidsmarktprognose voor de toerismesector of voor destination managers.

pagina 4 van 9 Daarom heeft aanvrager het aandeel van de sector toerisme in het BBP gebruikt als vertrekpunt. Dit bedraagt 4% (CBS, 2016; BBO, 2016). De laatste drie jaar is het toerisme in Nederland gegroeid met 5 tot 8% per jaar (Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme (NRIT) CBS 2017, p.94). De groei is te zien in Tabel 1.

Tabel 1. Economische kerncijfers toerisme Nederland.

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
Bestedingen toerisme in Nederland (2010=100)	100	102,7	103,5	104,6	109,4	115,1
Aandeel toerisme in BBP	3,2%	3,3%	3,4%	3,5%	3,7%	3,8%
Banen (x 1.000)	552	571	577	585	605	626
Werkzame personen (x 1.000)**	466	481	487	495	512	529
Arbeidsvolume (voltijds) (x 1.000)**	338	346	348	355	365	377
Aandeel arbeidsvolume	4,8%	4,9%	4,9%	5,1%	5,3%	5,4%

Bron: NRIT CBS (2017), p.177

*Voorlopige cijfers

**Het arbeidsvolume geeft het aantal banen weer in fte. Het aantal banen betreft zowel voltijds- als deeltijdbanen, en ligt dus hoger. Het aantal werkzame personen is lager dan het aantal banen, omdat personen meerdere (deeltijd)banen kunnen hebben.

Voor 2018-2020 voorspelt het Centraal Planbureau (CPB) voor Nederland een jaarlijkse economische groei van 1,8%. Toerisme zal nog harder groeien waardoor er mogelijk extra veel banen bijkomen in deze sector. Voor 2017 bevestigen sectorvertegenwoordigers en onderzoekers deze groei (ABN-AMRO 2017, NBTC). UNWTO verwacht tot 2030 wereldwijd een jaarlijkse groei van 2,3% in Europa en 3,3% wereldwijd. De commissie geeft aan dat een omzetgroei niet per se leidt tot een banengroei van dezelfde proporties.

Bij een gelijk blijvend aandeel van toerisme in het BBP zal het aantal banen vermoedelijk stijgen van 377.000 fte tot 422.000 fte in 2020. Dit betekent dat er jaarlijks 9.000 fte bijkomt in de toeristische sector. Uit onderzoek van NBTC (Toekomstperspectief destinatie Holland 2025, Hoofdstuk 5) komt naar voren dat extra werkgelegenheid die verband houdt met stijgend inkomend toerisme tussen 2012 en 2025 zal groeien met 20.000 banen. Een deel van deze banen zal destination management betreffen.

Aanvrager veronderstelt dat de master TDM mag worden gezien als wo onderwijs. Banen voor hoogopgeleiden in toerisme zijn te vinden in de beroepsgroepen manager, bestuurder, dienstverleners en commerciële medewerkers. Het aandeel wo vacatures in deze beroepen ligt tussen de 2 (dienstverlehende beroepen) en 27% (managers). UNWTO verwacht een jaarlijkse groei van 2,3% van inkomende internationale reizigers in West-Europa. Bij een gelijkblijvend aandeel van toerisme in het BBP zal het arbeidsvolume in de toeristische sector tot 2020 stijgen met 9.000 fte per jaar. Als men het aandeel wo vacatures in passende beroepen relateert aan de groei in de toeristische sector is 2% van 9.000 fte 180 fte. Minimaal 180 fte aan hoogopgeleiden zal de komende jaren nodig zijn in de toeristische sector.

Aanvrager heeft onderzoeksbureau MarktEffect de opdracht gegeven om de nichemarkt voor destination management te onderzoeken (MarktEffect, 2017). Bij

pagina 5 van 9 het onderzoek dat is uitgevoerd naar vacatures die mogelijk geschikt zijn voor destination managers acht de commissie de respons aan de lage kant waardoor het doen van generaliserende uitspraken hierover niet verantwoord is.

Ook heeft MarktEffect de arbeidsmarktontwikkelingen onderzocht bij organisaties op het gebied van destination management. De helft van deze organisaties verwacht een groei van het aantal hoger opgeleiden. Ruim drie kwart van de organisaties is positief over de master TDM als potentiële toeleverancier van werknemers.

Op de lange termijn ontstaat in Nederland een tekort aan hoogopgeleide toerismemedewerkers (World Travel & Tourism Counsel (WTTC) 2015, p.17). Studenten met internationale ervaring blijken sneller een baan te vinden (Kaplan/Economist Intelligence Unit 2016, p.3) en tijdens de master TDM gaan studenten een opdracht uitvoeren in het buitenland.

Van de alumni die de master TDM onbekostigd hebben gedaan vindt 95% de master bijdragen aan een beter arbeidsmarktprofiel dankzij de praktijkopdrachten en de internationale ervaring. Echter, van de afgestudeerden heeft slechts drie kwart een baan gevonden in de toeristische sector, waarvan krap een derde in het destination management. Doorgaans bestaat slechts een kwart uit Nederlandse studenten. Van hen is dus een kwart in het destination management gaan werken.

Conclusie arbeidsmarktbehoefte

In de toekomst zal sprake zijn van een groei van toerismevacatures voor master opgeleide professionals. Dat zijn 20 fte per jaar volgens de directeur van NBTC. Onduidelijk is echter in welke mate afgestudeerden voor deze banen zullen concurreren met alumni van andere toerismeopleidingen. Bovendien sluit de master TDM goed aan bij op de huidige arbeidsmarkt gevraagde competenties. Daarom concludeert de commissie dat de aanvraag aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel. Aangezien een minderheid van de alumni in het destination management terecht is gekomen en concrete arbeidsmarktgegevens nog niet voorhanden zijn voor deze relatief nieuwe beroepsgroep vraagt de commissie zich af of de arbeidsmarktbehoefte momenteel niet van een meer bescheiden omvang is dan aanvrager schetst. Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat het werkveld personeel wenst met de vaardigheden die worden aangeleerd in de master TDM, zij het in bescheiden mate.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister vastgelegd dat er een Centre of Expertise for Leisure, Tourism and Hospitality komt. Daarbij zijn projecten met de industrie mogelijk gemaakt zoals het icoonproject Human Capital, waar de master TDM goed in past. Aangezien de opleiding aansluit op deze prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Aangezien de vier aanverwante masters allemaal in een andere regio liggen behalve één die overigens ook significant verschil bestaat er ruimte voor de master TDM.

pagina 6 van 9 NBTC Holland Marketing zet Nederland op de kaart als aantrekkelijke bestemming voor vakanties en zakelijke bijeenkomsten. Voor 2025 is de ambitie om uit te groeien tot een bestemming met de grootste verscheidenheid aan belevenissen ter wereld door middel van een actieagenda met 11 sleutelprojecten. Vijf van de 11 sleutelprojecten passen bij de opleiding: gastvrijheid, Holland City Marketing, de Nederlandse kust als merk, effectieve binnenlandmarketing en investeren in natuur.

Vanaf 3 maart 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van NHTV om de master TDM in Breda aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. In maart zijn geen zienswijzen ontvangen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde en onbekostigde opleidingen (zie Tabel 2). De instroom in het verwante onderwijsaanbod kromp de afgelopen jaren.

Tabel 2. Instroomoverzicht aanverwante opleidingen.

master	Bekostigd?	instelling	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tourism Destination Management	nee	NHTV	29	27	17	23	21	21
Leisure Studies	Nee	NHTV	13	19	15	25	21	9
Leisure, Tourism and Environment	Ja	WUR	20	33	26	27	27	21
International Leisure and Tourism Studies	Nee	Stenden	21	19	14	8	7	20
Cultural Geography	ja	RUG	17	12	18	17	11	10
TOTAAL						100	87	81
Huidige master TDM instroom als % van totaal						23%	24%	26%

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de master TDM wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b is aangetoond/aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De interesse voor de master TDM is ongeveer twee keer zo groot als het aantal inschrijvingen (zie Tabel 3).

pagina 7 van 9 Tabel 3. Ontwikkeling instroom master TDM 2011-2016.

jaar	aanmeldingen	ingestroomd
2011	64	29
2012	59	27
2013	51	17
2014	42	23
2015	51	21
2016	46	21
totaal	440	204

Doorgaans melden 40 tot 60 studenten zich aan. Uiteindelijk starten ruim 20 studenten met de master, waarvan hooguit 6 per jaar afkomstig zijn uit Nederland. De reden voor de hogere interesse ten opzichte van het aantal inschrijvingen zijn de hoge kosten. Internationale studenten zijn vaak afhankelijk van beurzen en kunnen niet altijd voldoen aan de instroomeisen. De master TDM komt in aanmerking voor Nuffic beurzen (Nuffic, Strategische Agenda 2016-2020).

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de master TDM en verwacht dat 30 studenten zullen instromen, waarvan 10 Nederlandse. Voor komend studiejaar hebben zich reeds 7 studenten ingeschreven. De commissie acht de prognose realistisch. Immers, als de hoge prijs van de opleiding door bekostiging komt te vervallen worden meer studenten verwacht. Indien de opleiding wordt bekostigd worden op termijn 25 Nederlandse studenten per jaar verwacht (zie Tabel 4). Wel wordt een capaciteitsbeperking van 60 studenten per jaar ingesteld waarvan minimaal 50% internationale studenten.

De commissie vindt een dergelijk grote instroom alleen te rechtvaardigen als er groei optreedt in deze sector en deze beleidsmatig te onderbouwen valt. De groei is echter niet heel sterk te onderbouwen en momenteel vindt slechts een kwart van de Nederlandse studenten van de master TDM een baan in het destination management. De commissie vindt dat bij een beperkte instroom de baankansen goed zijn gezien de verwachte marktontwikkelingen. Daarom suggereert de commissie om de eerste 3 jaar niet te veel Nederlandse studenten op te leiden. Indien de arbeidsmarkt na de eerste jaren groeit kan het maximum worden opgehoogd naar 25 Nederlandse studenten per jaar.

Tabel 4. Verwachte instroom master TDM bij bekostiging 2017-2019.

Voltijd instroom	2017	2018	2019
Doorstroom (bachelor NHTV of elders)	25	40	50
Executive met 2-3 jaar werkervaring	5	10	10
Totale instroom bij bekostiging	30	50	60
Waarvan Nederlandse instroom	10	20	25
• (vanuit NHTV)	(2)	(4)	(4)
• (van buiten NHTV)	(8)	(16)	(21)

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. NHTV is internationaal leider in het hoger onderwijs op het gebied van toerisme als gespecialiseerde hogeschool voor wetenschappelijke en professionele bachelor- en masteropleidingen. NHTV is penvoerder van het Centre of Expertise for Leisure, Tourism and Hospitality met drie participerende

pagina 8 van 9 academies. Uit de accreditatie van de master TDM in 2012 komt naar voren dat deze master zorgt voor een perfecte integratie tussen theorie en praktijk. Studenten worden regelmatig betrokken bij kennis-toepassing bij toeristische organisaties.

Vestiging van de opleiding in Breda heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de master TDM te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

pagina 9 van 9 **Bijlage:**

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.